

OVERSIGT OVER LANDSFORSØGENE 2018

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
LANDBRUG & FØDEVARER, PLANTEPRODUKTION
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Innovationsfonden

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se i øvrigt afsnittet Sponsorer og uvildighed.

Engrapgræs

Bekæmpelse af græsukrudt i engrapgræs

I samarbejde med DLF er der i 2018 videreført en forsøgsserie med bekæmpelse af græsukrudt i engrapgræs. Der er i 2018 gennemført 1 forsøg i serien i sorten Julius. I forsøgsplanen 2018 indgår Kerb 400 SC ikke. I stedet indgår to led hvor en vinterbehandling med Reglone er kombineret med en forårsbehandling med Hussar Plus OD. Hussar Plus OD indeholder de samme aktivstoffer som i Atlantis OD men i andre koncentrationer. Resultaterne fremgår af Tabel 7 hvor der også er en sammenstilling med tidligere års forsøg. Atlantis OD der er afprøvet i led 2 og 3 med en efterårsanvendelse giver i årets forsøg ikke skade på afgrøden vurderet i april måned. I 2017 medførte den højeste dosering på 0,8 l pr ha skader på afgrøden. Atlantis giver i de afprøvede doseringer en god bekæmpelse af en-årig og alm. rapgræs og har også i renseprøverne fra forsøget givet en betydelig renere frøvare. Reglone giver i årets forsøg en god bekæmpelse af en-årig og alm. rapgræs. Midlet har også pæn effekt på væselhale ved vurderingen i april måned. Se tabelbilaget (J10). Her viste Atlantis ingen effekt. Der er i årets forsøg ingen forskel på effekten af behandlingstidspunkterne med Reglone. Ved vurderingen i foråret er der tilsyneladende opnået en lidt bedre effekt af Reglone hvor det er anvendt en gang i forhold til en deling. Det skal pointeres at deling af Reglone ikke er tilladt. I led 7 og 8 er der behandlet i foråret med halv og hel dosering af Hussar Plus OD efter vinterens Reglone behandling. Behandlin-

gerne med Hussar Plus OD har medfører en øget herbicidskade ved registrering midt i april, men denne skade har fortaget sig ved registreringen i maj måned. Alle behandlinger medfører et mindre indhold af ukrudtsfrø af en-årig og alm. rapgræs i frøvaren. 3 forsøg i 2 år viser at Reglone der ser ud til at blive forbudt har en god bred effekt på græsukrudt i engrapgræs. Forsøgene også vist at Atlantis kan være en løsning på bekæmpelsen af en-årig og alm. rapgræs, men ikke kan erstatte Reglone på nogle af de andre vigtige græsukrudsarter. Efter to års forsøg er anbefalingen, at Reglone skal udbringes fra medio december til primo januar, når afgrøden er gået af vækst, arealet er uden sne og solen skinner.

Finansieret af GUDP er der i 2018 startet en forsøgsserie, med bekæmpelse af græsukrudt i engrapgræs, der kan sikre en "00-kvalitet" i frøvaren. 00-kvalitet vil sige en frøvare helt uden indhold af fremmede rapgræsarter. Der er i 2018 anlagt fire forsøg i serien. Vækstbetingelserne i 2018 medførte desværre at kun to forsøg kunne gennemføres til høst. De gennemførte forsøg har været anlagt i sorterne Miracle og Balin. Miracle er kendt for at være ret følsom overfor ukrudtsmidler medens Balin anses for ret tolerant. Resultaterne fremgår af tabel 8. Alle behandlinger har givet et fald i indholdet af en-årig og alm. rapgræs i frøvaren. De største fald og dermed de bedste kvaliteter er opnået i de led hvor Reglone indgår. I led 4 hvor der er anvendt Atlantis OD både forår og efterår, er der også en reduktion i indholdet af de to ukrudtsrapgræsser, men behandlingen med Atlantis om foråret har givet alvorlige herbicidskader og medført et

TABEL 7. Bekæmpelse af græsukrudt i engrapgræs DLF-FrøavlsFORSØG (J10,J11)

Engrapgræs	Behandlings-tidspunkt	Herbicid-skade d. 10/4	Pct. dækning af jord d. 10/4		Pct. i frø ved høst		Udb. og mer-udb., kg frø pr. ha	Netto-merudbytte, kg pr. ha	Herbicid-skade d. 10/4	Pct. dækning af jord d. 10/4		Pct. i frø ved høst		Udb. og mer-udb., kg frø pr. ha	Netto-merudbytte, kg pr. ha
			rap-græs, alm.	andet græs-ukrudt	rap-græs, enårig	rap-græs, alm.				rap-græs, alm.	andet græs-ukrudt	rap-græs, enårig	rap-græs, alm.		
2018 1. forsøg															
1. Ubehandlet	-	0	0	0	1,7	0,1	607	-	0	5	0	0,8	2,5	706	-
2. 0,4 l Atlantis OD	d. 15/9 2017	0	0	0	0,9	0	215	203	0	2	0	0,3	1,1	76	63
3. 0,8 l Atlantis OD	d. 15/9 2017	0	0	0	0,1	0,02	152	133	0,08	1	0	0,07	1,3	14	-8
4. 2 l Reglone ¹⁾	d. 2/1 2018	0,5	0	0	0,1	0	-44	-76	0,13	0,3	0	0,08	0,7	64	29
5. 0,8 l Reglone ¹⁾	d. 2/1 2018	0	0	0	0,3	0,1	8	-29	0	0,3	0	0,17	0,9	59	18
1,2 l Reglone ¹⁾	d. 16/1 2018														
6. 2 l Reglone ¹⁾	d. 16/1 2018	0,25	0	0	0,2	0,02	151	119	0	0,5	0	0,13	1,1	88	52
7. 2 l Reglone ¹⁾	d. 2/1 2018	2,25	0	0	0,1	0,01	-90	-133	-	-	-	-	-	-	-
0,07 l Hussar Plus OD ²⁾	d. 2/4 2018														
8. 2 l Reglone ¹⁾	d. 2/1 2018	3	0	0	0,1	0	-27	-76	-	-	-	-	-	-	-
0,14 l Hussar Plus OD ²⁾	d. 2/4 2018														

¹⁾ Tilsat 0,5 l Agropol
²⁾ Tilsat 0,5 l Mero EC 80

TABEL 8. Bekæmpelse af græsukrudt i engrapgræs (J12)

Engrapgræs	Behandlings- tidspunkt	Herbicid- skade d. 10/4	Pct. dækning af jord d. 10/4		Pct. i frø ved høst		Udb. og merudb., kg frø pr. ha	Netto- merud- bytte, kg pr. ha
			rapgræs, alm.	andet græs- ukrudt	rapgræs, enårig	rapgræs, alm.		
2018. 2 forsøg								
1. Ubehandlet	-	0	2	0	1,31	0,2	791	-
2. 0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/9 2017	0	1	0	1,1	0,01	67	33
0,12 l Agril 100 EC	d. 1/10 2017							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/3 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 5/4 2018							
3. 0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/9 2017	2	0	0	0,05	0	114	47
0,12 l Agril 100 EC	d. 1/10 2017							
2 l Reglone ²⁾	d. 3/1 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/3 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 5/4 2018	3	0	0	0,1	0,01	-421	-493
4. 0,3 l Atlantis OD ¹⁾	d. 15/9 2017							
0,12 l Agril 100 EC	d. 1/10 2017							
2 l Reglone ²⁾	d. 3/1 2018							
0,3 l Atlantis OD ¹⁾	d. 15/3 2018	2	0	0	0,05	0,02	107	19
0,3 l Atlantis OD ¹⁾	d. 5/4 2018							
5. 1 l Stomp CS	d. 1/9 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/9 2017							
0,12 l Agril 100 EC	d. 1/10 2017	2	0	0	0,17	0	132	34
2 l Reglone ²⁾	d. 3/1 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/3 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 5/4 2018							
6. 1 l Boxer	d. 1/9 2017	2	0	0	0,17	0	132	34
1 l Stomp CS	d. 1/9 2017							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/9 2017							
0,12 l Agril 100 EC	d. 1/10 2017							
2 l Reglone ²⁾	d. 3/1 2018	2	0	0	0,17	0	132	34
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 15/3 2018							
0,05 l Hussar Plus OD ¹⁾	d. 5/4 2018							
LSD							ns	ns

¹⁾ Tilsat 0,5 l Mero EC 80

²⁾ Tilsat 0,5 l Agropol

meget stort udbyttetab. Atlantis OD er derfor ikke en mulighed i engrapgræs om foråret. De foreløbige resultater fra forsøgene viser at det kan blive særdeles svært at opnå 00-kvalitet i engrapgræs, med de herbicidløsninger vi har til rådighed i Danmark. Det viser også at det bliver meget vanskeligt at opnå den kvalitet hvis mulighederne for at anvende Reglone om vinteren forsvinder.

Dyrkning af engrapgræs

I samarbejde med DLF er der i 2018 startet en forsøgs-serie, der skal belyse forskellige dyrkningsstrategiers betydning for udbyttet i engrapgræs. Der er i forsøgene lagt vægt på sygdomsbekæmpelse, vækstregulering og gødskning. Forsøgsplan og resultater fremgår af tabelbilag (J13) Der blev kun gennemført et forsøg i sorten Balin. Der er ikke konstateret sygdomme i forsøget. Der er ved registreringerne i juni måned konstateret begyndende lejesæd i de ubehandlede led hvor der er gødet med 100 kg kvælstof pr ha om foråret og der ikke er væk-

streguleret. Vækstreguleringen har mindsket lejesæden. Mest i de led hvor der er anvendt 0,8 l Moddus M pr. ha. Vækstreguleringen har dog ikke givet signifikante merudbytter. Forsøgene vil blive søgt videreført.

Sygdomsbekæmpelse og gødskning i engrapgræs

I samarbejde med DLF er der i 2018 startet en forsøgs-serie, med sygdomsbekæmpelse og tidlig tilførsel af kvælstof om efteråret i engrapgræs bliver belyst. Der blev gennemført et forsøg i sorten Miracle. Forsøgsplan og resultater fremgår af tabelbilaget (J14). Der er kun konstateret svage angreb af rust i foråret. Det højeste udbytte er ved begge gødningsstrategier opnået hvor der er sygdommene er bekæmpet en gang i maj måned med 0,75 l Bell pr. ha. Merudbytterne er imidlertid ikke statistisk sikre. Der er ikke merudbytter for at tildele ekstra 30 kg kvælstof pr ha tidligt efterår til engrapgræs.

Strandsvingel

Gødningstrategier i strandsvingel

I 2017 blev der startet en forsøgsserie med forskellige gødningstrategiers betydning for udbyttet i strandsvingel. Der blev i efteråret 2017 anlagt 4 forsøg. Årets vækstbetingelser medførte desværre, at de opnåede resultater er behæftet med så stor variation, at de ikke kan anvendes.

Alm. rajgræs

Stigende mængder kvælstof til fodertyper af alm. rajgræs

I 2018 er videreført en forsøgsserie med stigende mængder kvælstof til tetraploide fodertyper af alm. rajgræs for at belyse det optimale kvælstofniveau i den afgrødetype. Forsøgene er udført i sorterne Mathilde, Prana og Calibra

Da der de tidligere år ikke er konstateret sikre sammenhænge mellem kvælstofniveau og vækstreguleringsstrategi indgår denne sammenligning ikke i forsøgsplanen 2018. Der er der i 2018 i Mathilde og Calibra anvendt en delt strategi med vækstregulering hvor der ved begyndende strækningsvækst er behandlet med 0,4 l Moddus Start pr ha fulgt op af 0,8 l Moddus M pr ha ved begyndende skridning. Sorten Prana er kun vækstreguleret en gang med 0,8 l Moddus Start pr ha. Det skal pointeres

TABEL 9. Stigende mængder kvælstof til fodertyper af alm. rajgræs. (J15)

Alm. rajgræs	Tildeling	Kar. for lejesæd d. 13/6 ¹⁾	Udb. og merudb., kg frø pr. ha
<i>2018. 3 forsøg</i>			
1. Ubehandlet	Ved vækststart	0	954 d
2. 50 kg N, NS 26-14	Ved vækststart	2	613 c
3. 100 kg N i NS 26-14	Ved vækststart	4	1.155 bc
4. 150 kg N i NS 26-14	Ved vækststart	6	1.488 ab
5. 200 kg N i NS 26-14	Ved vækststart	7	1.524 ab
6. 250 kg N i NS 26-14	Ved vækststart	7	1.835 a
LSD			563

¹⁾ Skala 0-10, hvor 0 = ingen lejesæd, og 10 = helt i leje.

at den samlede maksimalt tilladte dosering for Moddus M og Moddus Start er 0,8 l pr. ha svarende til 200 gr tri-nexacpac-ethyl pr. ha pr. vækstsæson.

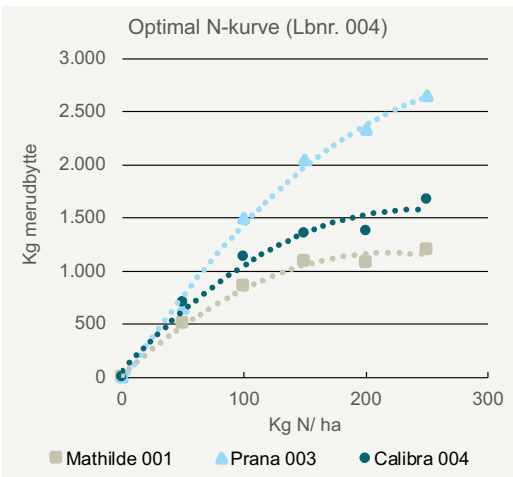
Resultaterne fra 2018 viser en meget fin sammenhæng mellem kvælstofniveau og merudbytte. Merudbytteerne er statistisk sikre og det højeste udbytte er opnået i led 6 hvor der er gødet med 250 kg kvælstof pr. ha. Det økonomiske optimum i årets forsøg ligger også højt, mellem 200 og 250 kg kvælstof pr. ha. Se fig.1 Lejesædskarakteren er stigende med stigende kvælstofniveau. Der er i årets forsøg ingen forskel på om vækstreguleringen er delt strategi eller udført ad en gang. Tidligere års forsøg viser at det var en fordel at dele vækstreguleringen. Vækstforholdene i 2018 kan have påvirket årets resultater. Bemærk at forsøget i Prana, hvor der er vækstreguleret en gang er vandet.

Kvælstofstrategier i alm. rajgræs

Med baggrund i de øgede kvælstofnormer for alm. rajgræs er der i 2018 videreført en forsøgsserie med gødningstrategiens betydning for udbyttet i alm. rajgræs.

Forsøgene er udført i de tetraploide sorter Calibra, Polim, Mathilde og Double. Sidstnævnte er en tetraploid plænetype. I 2018 er der gødet med 170 og 200 kg kvælstof pr. ha, som en engangstilførsel ved vækststart i led 1 og 2 og i starten af april måned i led 3 og 4. De samme mængder kvælstof er også blevet tildelt i en tredelt splitgødsning i marts, april og ved begyndende strækning (stadie 30-31). Alle led blev vækstreguleret.

Vækstforholdene i 2018 har medført at en meget stor variation i forsøgene. I gennemsnit af forsøgene er der ikke opnået signifikante merudbytter for behandlingerne, men i enkeltforsøgene er der i to af forsøgene opnået

FIGUR 1. Stigende mængder kvælstof til fodertyper af alm. rajgræs.

TABEL 10. Kvælstofstrategier i alm. rajgræs. (J16)

Alm. rajgræs	Tildeling	Kar. for lejesæd d. 12/6 ¹⁾	Udb. og merudb., kg frø pr. ha
<i>2018. 4 forsøg</i>			
1. 170 kg N, NS26-14, Goldstar, Fertiva	Ved vækststart	3	1.683
2. 200 kg N, NS26-14, Goldstar, Fertiva	Ved vækststart	3	98
3. 170 kg N, NS26-14, Goldstar, Fertiva	d. 10/4 2018	2	-22
4. 200 kg N, NS26-14, Goldstar, Fertiva	d. 10/4 2018	3	142
5. 50 kg n, ns 26-14, Goldstar, Fertiva	Ved vækststart	3	89
90 kg N, NS 26-14, Goldstar, Fertiva	d. 10/4 2018		
30 kg N, Goldstar, Fertiva	d. 1/5 2018		
6. 60 kg n, ns 26-14, Goldstar, Fertiva	Ved vækststart	3	-4
110 kg N, NS 26-14, Goldstar, Fertiva	d. 10/4 2018		
30 kg N, Goldstar, Fertiva	d. 1/5 2018		
LSD			ns

¹⁾ Skala 0-10, hvor 0 = ingen lejesæd, og 10 = helt i leje.

signifikante merudbytter for at hæve kvælstoftildelingen fra 170 til 200 kg kvælstof pr. ha og i gennemsnit af de fire forsøg er det højeste udbytte opnået i led 4, hvor der er tildelt 200 kg kvælstof i starten af april. Det er i overensstemmelse med andre forsøg der tyder på,

Tørken satte sit præg på forsøgene i alm. rajgræs 2018.

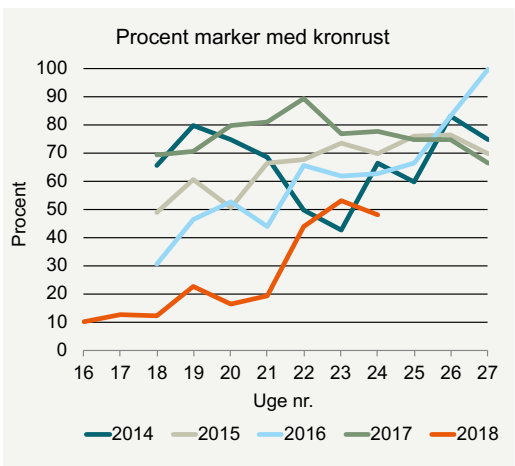
at der i 2018 har været god respons for kvælstof i alm. rajgræs. Der er i 2018 i lighed med 2017 ikke opnået merudbytter for at dele kvælstoffet, ligesom en deling ikke har mindsket lejesæds karakteren. I 2018 blev det på de fleste lokaliteter meget tørt efter midten af maj. Det kan have påvirket resultaterne af at dele kvælstoffet, fordi sidste deling ikke har kunnet udnyttes af planterne grundet det tørre vejr.

Vækstregulering og gødskning i alm. rajgræs

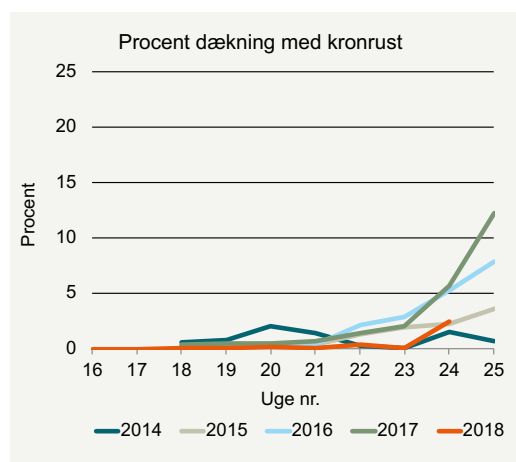
Der er i 2018 i samarbejde med DLF videreført en forsøgsserie med gødningsstrategier betydning i alm. rajgræs ved en øget kvælstoftildeling – kombineret med forskellige vækstreguleringsstrategier. Der er blevet anlagt to forsøg, men på grund af stor variation der skyldes vækstforholdene har ingen af forsøgene givet brugbare resultater.

Kun svage angreb af sygdomme i alm. rajgræs 2018

Registreringsnettet i alm. rajgræs blev fortsat i 2018. Konsulenter fra såvel DLBR som frøfirmaerne indrapporterede hver uge fund af sygdomme i udvalgte marker og sorter. I 2018 blev der kun konstateret moderate angreb af sygdomme i alm. rajgræs. Data fra 2018 sammenholdt med tidligere år fremgår af fig. 2 og Fig. 3. I 2018 har behovet for sygdomsbekæmpelse i alm. rajgræs været begrænset.

FIGUR 2. Udviklingen af kronrust (procent marker) med forekomst i planteavls- og frøkonsulenternes registreringsnet i alm. rajgræs. I 2018 er der både registreret i behandlede og ubehandlede dele af marken.

FIGUR 3. Udviklingen af kronrust (procent dækning) i plan-teavls- og frøkonsulenternes registreringsnet i alm. rajgræs. I 2018 er der både registreret i behandlede og ubehandlede dele af marken.

Vækstregulering i alm. rajgræs, typesorter

I 2018 er videreført en forsøgsserie med vækstreguleringsstrategier i typesorter af alm. rajgræs. Der er blevet anlagt fire forsøg, men kun de tre blev gennemført. To forsøg i den diploide plænetype Esquire og et i den tetraploide sort Mathilde. Alle forsøg er gødet med 180 kg kvælstof pr. ha og holdt fri for ukrudt, sygdomme og skadedyr. Resultaterne fremgår af tabel 11. Resultaterne er opdelt, så fodertyper og plænetyperne ses særskilt i 2018 og samtidig er der en tabel der viser resultaterne fra forsøgene 2016-2017.

I 2018 er der i to af forsøgene opnået signifikante udbyt-tetab ved at vækstregulere. De største tab er registreret i den tetraploide sort Mathilde. Kun i forsøget på Fyn, i sorten Esquire, er der opnået små og usikre positive merudbytter for vækstregulering. Disse resultater er ikke i overensstemmelse med tidligere års resultater, hvor der blev opnået positive signifikante merudbytter for at vækstregulere. Baggrunden for denne forskel skal tilskrives vækstforholdene. Under de vækstforhold, der var i

TABEL 11. Vækstregulering i alm. rajgræs, typesorter ([17],[18],[19],[20])

Alm. rajgræs	Stadie	Kar. ¹⁾ for leje- sæd, d. 5/6	Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Netto- mer- udb., kg pr. ha	Kar. ¹⁾ for leje- sæd, d. 7/6	Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Netto- mer- udb., kg pr. ha	Kar. ¹⁾ for leje- sæd, d. 5/6	Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Netto- mer- udb., kg pr. ha	Kar. ¹⁾ for leje- sæd, d. 5/6	Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Netto- mer- udb., kg pr. ha
2018. 3 forsøg								2016-2017. 8 forsøg					
2 forsøg diploide				1 forsøg tetraploide				4 forsøg diploide		4 forsøg tetraploide			
1. Ubehandlet	-	3	1.366	-	6	2.165	-	8	1.353	-	9	1.545	-
2. 0,8 l Moddus M	47-50	1	-72	-116	4	-324	-368	4	182	141	5	190	143
3. 1,2 l Moddus M	47-50	1	-60	-121	4	-414	-475	3	164	106	5	170	104
4. 0,8 l Moddus Start	47-50	1	-102	-153	4	-148	-199	4	117	64	5	241	185
5. 0,4 l Moddus Start 0,4 l Moddus M	15. april 47-50	1	43	-13	5	-309	-365	4	211	146	6	208	147
6. 0,6 l Moddus Start 0,6 l Moddus M	15. april 47-50	0	-48	-123	4	-65	-140	4	268	180	5	229	146
7. 0,4 l Moddus Start 0,8 l Moddus M	15. april 47-50	0	-60	-133	3	-310	-383	3	198	117	4	284	203
8. 0,8 l Moddus Start 0,8 l Moddus M	30-33 47-50	0	-36	-116	3	-303	-383	-	-	-	-	-	-
9. 0,4 l Moddus Start 0,8 l Moddus M	30-33 47-50	0	-22	-102	3	-371	-452	3	290	214	4	270	189
10. 1 kg Medax Max	47-50	1	-135	-179	5	-251	-296	-	-	-	-	-	-
11. 1,5 l Medax Top + 1,5 l ammonium- sulfatopløsning 0,8 l Moddus M	30-33 47-50	0	-74	-164	3	-462	-552	2	230	130	4	320	222
12. 0,4 kg Medax Max 0,6 kg Medax Max	30-33 47-50	0	20	-33	4	-352	-405	-	-	-	-	-	-
13. 0,6 kg Medax Max 0,4 kg Medax Max	30-33 47-50	0	9	-44	4	-218	-272	-	-	-	-	-	-
14. 0,75 l Medax Top + 0,5 l ammonium- sulfatopløsning 1 kg Medax Max	30-33 47-50	0	-90	-162	4	-319	-392	-	-	-	-	-	-
LSD			ns	ns		ns	ns		ns	ns		140	ns

¹⁾ Skala 0-10, hvor 0 = ingen lejesæd, og 10 = helt i leje.

2018, burde den sene vækstregulering før skridning ikke være gennemført. På det tidspunkt sidst i maj var planterne allerede tørkestressede. På trods af usikkerheden på udbyttedata ser det fortsat ud til at Medax top og Medax Max kan have en meget kraftig virkning, specielt tidlig anvendelse ved begyndende skridning. Dette bør indgå i overvejelserne når der vækstreguleres. Produkterne er dog fortsat særdeles interessante i frødyrkningen, specielt når der er begrænsninger på mængden af anvendelsen af trinexacpac i frødyrkningen. Her kan Medax produkterne være et værdifuldt supplement. Forsøgene vil blive videreført for at klarlægge nye strategier.

Flydende gødning til alm. rajgræs

I 2018 er der startet en forsøgsserie med gødskning med fast og flydende gødning. Der er blevet gennemført tre forsøg i serien. To forsøg i sorten Mathilde og et i sorten Prana alle tetraploide typer. Forsøget i sorten Prana er vandet. Gødningsniveauet er i forsøget 190 kg kvælstof pr. ha. Resultaterne og forsøgsplan fremgår af tabel 12.

Der er i 2018 ikke opnået sikre merudbytter for nogen af behandlingerne i gennemsnit af de tre forsøg. Ser man på enkeltforsøgene, er der opnået sikre positive merudbytter i det vandede forsøg i sorten Prana. Her er det største udbytte og merudbytte opnået i led 4, hvor der er anvendt en delt gødskning med 160 kg kvælstof pr ha ved vækststart fulgt op af 30 kg kvælstof pr ha sidst i april. I forsøget i sorten Mathilde på Fyn er der til gengæld opnået sikre negative merudbytter i led 3 hvor der er anvendt en delt gødskning med 140 kg kvælstof pr ha ved vækststart fulgt op af 50 kg kvælstof sidst i april. Der er ingen sikre forskelle mellem de øvrige behandlinger i det forsøg. Ved at sammenligne led med fast gødning med led med flydende gødning er der ingen sikre forskelle. Den valgte gødningsstrategi har heller ikke påvirket lejesæds karakteren. Derimod er der god økonomi i at vande i 2018. Forsøgene bør gentages i et år med mere normale vækstbetingelser.

I 2018 kunne der registreres svindninger af den flydende gødning.

TABEL 12. Flydende gødning til Alm. rajgræs. (J21)

Alm. rajgræs	Tildeling	Kar. for lejesæd d. 11/6 1)	Udb. og merudb., kg frø pr. ha
<i>2018. 3 forsøg</i>			
1. 190 kg, 950 kg NS 20-10 Dangødning, Agrotain	Ved vækststart	4	2.137
2. 190 kg N, 704 kg NS 27-4	Ved vækststart	6	227
3. 140 kg N, 593 kg NS 27-4 50 kg N, 185 kg NS 27-4	Ved vækststart 20/4 2018	6	210
4. 160 kg N, 593 kg NS 27-4 30 kg N, 111 kg NS 27-4	Ved vækststart 20/4 2018	6	359
5. 140 kg N, 700 kg NS 20-10 Dangødning, Agrotain 50 kg N, 250 kg NS 20-10 Dangødning, Agrotain	Ved vækststart 20/04 2018	6	140
6. 160 kg N, 800 kg NS 20-10 Dangødning, Agrotain 30 kg N, 150 kg NS 20-10 Dangødning, Agrotain	Ved vækststart 20/4 2018	5	-129
<i>LSD</i>			<i>ns</i>

¹⁾ Skala 0-10, hvor 0 = ingen lejesæd, og 10 = helt i leje.